

Az EARLI szervezete és működése

Az EARLI-t (European Association for Research on Learning and Instruction - A Tanulás és Tanítás Kutatásának Európai Társasága), amely a tanulás és tanítás kutatóit tömörítő európai szervezet, 1985-ben alapították.

Székhelye Hollandiában van és a holland törvények vonatkoznak rá.

Az alapító tagok a legelső, meghívásos konferenciát 1985-ben Lövenben tartották, százötven kutató részvételével. Itt határozták meg a szervezet céljait, szervezeti felépítését és működési szabályait. Az alapítás óta eltelt idő alatt mind a tagok létszáma, mind pedig nemzetiségi összetétele jelentősen megváltozott. Míg kezdetben a tagok elsősorban a nyugat-európai vezető kutatók közül kerültek ki, ma már az EARLI egy olyan európai szervezet, amelynek mind az öt kontinensről vannak tagjai.

Az EARLI alapvető célja, hogy hozzájáruljon a tanulás és tanítás fejlesztéséhez. Ennek megfelelően segíti azokat az elméleti és empirikus kutatásokat, amelyek a tanulás, fejlődés folyamatára, illetve a tanításra irányulnak vagy az oktatás számára relevánsak. Az EARLI nem zár ki semmilyen tudományos diszciplínát, támogatja a tanulás különböző irányú megközelítését, amennyiben ezek a nézőpontok hozzájárulnak a tanulási és tanítási folyamat mélyebb megértéséhez. Az EARLI platformot kíván teremteni a kritikus és építő jellegű párbeszédhez az Európa különböző részein dolgozó tudósok számára. Ezeket a célokat sokféle formában valósítja meg: tanácskozások, különböző szűkebb kutatási területeken dolgozó kutatók összefogása, hírlevél, elektronikus levelezési lista, a nemzetközi publikálás segítése, nemzeti levelező (National Correspondent) hálózat, együttműködés más, európai és Európán kívüli szervezetekkel.

Az EARLI hatékony működését biztosító munkacsoportok, bizottságok közül a legfontosabb a szövetség vezető testülete, a Végrehajtó Bizottság (Executive Committee, EC), amely irányítja a szervezet munkáját, döntéseket hoz, biztosítja az Alapszabályban rögzített normák betartását. Az EC tagjai évente két alkalommal tartanak ülést és döntenek a társaság folyamatban levő ügyeiről. Az EC a konferenciák alkalmával összehívott tagsági gyűlésen (Member's Meeting) számol be az előző két évben végzett munkájáról, a szervezet

tevékenységéről, anyagi helyzetéről. Ekkor kerül sor az EC tagjainak és az EARLI következő elnökének megválasztására is.

Az EARLI két évente rendez konferenciát. E tanácskozások témái a kutatás széles skáláját fedik le. Vannak olyanok, amelyek a lélektanban gyökereznek, például a kognitív fejlődés, tudásstruktúrák, gondolkodás és problémamegoldás, egyéni különbségek és motiváció. Más témák inkább a tanítással kapcsolatosak, ilyenek például az olvasás, írás, kommunikációs készségek, értékelés, pedagógiai innováció, tanulás számítógéppel, tanárképzés. Vannak továbbá olyan témák is, amelyek az oktatás-nevelés különböző szintjeivel és tantervi vonatkozásaival foglalkoznak. Eddig hét konferenciát rendeztek: Lövenben (1985), Tübingenben (1987), Madridban (1989), Turkuban (1991), Aix-en-Provence-ban (1993), Nijmegenben (1995) és legutóbb Athénban (1997). A nyolcadik konferencia Göteborgban lesz 1999-ben, a kilencedik Fribourgban, 2001-ben. A tanácskozások a szervezet működésének fő szinterei, nemcsak a tudományos eredmények ismertetésére adnak lehetőséget, hanem kitűnő alkalmat biztosítanak a személyes beszélgetésekre, szakmai ismeretségek és barátságok kialakulására is.

Az első három tanácskozás anyaga *Learning and Instruction* címmel a Pergamon Press gondozásában önálló kötetekben jelent meg. A konferenciák azonban hamarosan túljutottak azon a ponton, amikor anyagukat akár reprezentatív váloga-

tással is, de néhány kötetben össze lehetne fogni; így ma már az EARLI által fenntartott publikációs fórumok nem kötődnek a tanácskozásokhoz. Jelenleg az EARLI által gondozott fő publikációs forma a Learning and Instruction című folyóirat, és

folyamatban van egy új monográfiatorozat elindítása is. A tagdíj a folyóirat előfizetési díját is tartalmazza, így az minden taghoz automatikusan eljut.

Az EARLI egyik fő célja az, hogy támogassa a kutatók közötti kapcsolatreményt a speciális érdeklődési csoportok, a SIG-ek (Special Interest Groups) révén. Ezeket a csoportokat a szervezetben belül olyan kutatók hozzák létre, akik egy-egy szűkebb területen dolgoznak. Minden SIG munkáját két, a tagok által négy évre választott koordinátor irányítja, akiknek az a feladata, hogy segítse a csoporton belüli hatékony együttműködést workshopok, szemináriumok szervezése, hírlevelek küldése révén. A SIG-ek a tanácskozásokon szimpóziumokkal, workshopokkal jelentkeznek. Az EARLI-tagok annyi SIG-nek lehetnek

tagjai, ahánynak szeretnének, a tagsági díjon felül fizetendő kisebb összeg ellenében. A jelenlegi SIG-ek: lásd a kiemelést.

A tagok közötti gyors szakmai kommunikációt segíti a társaság hírlevele, az EARLI News. A hírlevél évente háromszor jut el a tagokhoz. Ebben információ-

kat lehet találni az EARLI munkájához, témájához kapcsolódó konferenciákról, szemináriumokról, valamint rövid cikkeket az EARLI szerteágazó tevékenységeiről, kutatási projektekről, nemzetközi csoportok és hálózatok kiépítéséről, tájékoztatást az

időszerű publikációkról, az új tagokról, tájékoztatást a SIG-ek tevékenységéről. A Hírlevél átalakítását éppen most tervezi. A jövőben évente kétszer, ősszel és tavasszal jelenik meg szakmai magazin jelleggel. A fontosabb kutatási híreken kívül tartalmaz majd könyvismertetéseket, riportokat, interjúkat és híreket a szervezet, illetve a tagok tevékenységéről.

A tagok közötti kapcsolatot a nyomtatott formában megjelenő Hírlevél mellett 1995 júniusától egy elektronikus EARLI-hálózat is segíti. Az EARLI elektronikus levelezési lista révén a legfrissebb információkhoz, hírekhez lehet hozzájutni olyan témákban, mint az elkövetkező jelentősebb konferenciák, álláslehetőségek, ösztöndíjak, SIG információk, a nemzetközi projek-

tek hírei, új publikációk, folyóiratokkal kapcsolatos tájékoztatók. Ez a szolgáltatás mindenki számára nyitott, aki érdeklődik a pedagógiai kutatások iránt. Az elektronikus hírlevélre a listserv@nic.surfnet.nl címre küldött „subscribe EARLI sajtónév” tartalmú e-mail üzenet-

- *Mérés és értékelés (Assessment and Evaluation);*
- *A verbális és a vizuális információ megértése (Comprehension of Verbal and Pictorial Information);*
- *Fogalmi váltás (Conceptual Change);*
- *Felsőoktatás (Higher Education);*
- *Egyéni különbségek a tanulásban és a tanításban (Individual Differences in Learning and Instruction);*
- *A tanítás tervezése (Instructional Design);*
- *A tudás kezelése (Knowledge Handling);*
- *Tanulás és tanítás számítógéppel (Learning and Instruction with Computers);*
- *Motiváció és emóció (Motivation and Emotion);*
- *A tapasztalat/jártasság/ismeret és a tudás kvalitatív vizsgálata (Qualitative Studies of Experience and Understanding);*
- *Szociális interakció a tanulásban és az oktatásban (Social Interaction in Learning and Instruction);*
- *Tanítás és tanárképzés (Teaching and Teacher Education);*
- *Írás (Writing).*

tel lehet feliratkozni. Üzeneteket pedig az earli@nic.surfnet.nl címre eljuttatva lehet a hírlevélben elhelyezni. Egy év után azonban az ide feliratkozónak ki kell fizetnie az éves tagdíjat, különben másfél év után automatikusan kiesik a rendszerből. Az EARLI-ről a legfontosabb tudnivalókat levelezési listára való feliratkozás nélkül is bárki megtekintheti az Interneten. A szervezet régi honlapja a <http://clac.open.ac.uk/EARLI.html> címen érhető el. Ez egy ideig még párhuzamosan működik a sokkal több információt tartalmazó és nagy műgonddal megtervezett új web hellyel, melynek címe: <http://www.earli.eu.org>.

Az Internet által kínált lehetőségeket az információk továbbításán kívül oktatásra is fel lehet használni, amint ezt egy kísérlet is bizonyította. Mivel az angol nyelven való publikálás sokaknak nehézséget jelent, az előző évben kísérletképpen egy 'virtuális workshop' jellegű online tanulmányíró kurzust indítottak. A cél az volt, hogy az írással foglalkozó szakemberek gyakorlati útmutatást adjanak tíz tanulni vágyó EARLI-tagnak egy tudományos cikk sikeres megírásához a világhálón keresztül. A résztvevők átestek a tanulmányírás minden állomásán, a vázlattól egészen a publikálásra kész formáig. Munkájuk minden szakaszában visszajelzéseket kaptak a tutoroktól, akik főként a Learning and Instruction szerkesztőbizottságából kerültek ki, illetve a társaiktól is. A résztvevők többsége nagyon hasznosnak találta ezt a kurzust és számos ötlet felmerült, amellyel tovább lehetne fejleszteni ezt a kezdeményezést. Például az, hogy a kurzus végén megszületett tanulmányokat elbírálnák más EARLI-tagok is. Erre úgy lenne lehetőség, hogy a tanulmányok felkerülnének a világhálóra, ahol bármelyik EARLI-tag el tudná azokat olvasni és a szerzőnek elküldhetné a véleményét, bírálatát. Ezután lehetővé válna a tanulmány további alakítása, javítása, majd a javított forma ugyanígy elektronikusan publikálható lenne. A tanulmányokra már a publikálás e formájában – amikor is a tanulmány még az azt megjelentető folyóiratnál

van elbírálás alatt – lehetne hivatkozni. Ha ez az elképzelés megvalósul, akkor a jövőben minden EARLI-tag kérheti tanulmányának bírálatát és az Interneten való megjelenését.

A tagokkal való kapcsolattartás egy másik formája a nemzeti levelező (National Correspondent) hálózat. Minden olyan országban, ahol megfelelő számú EARLI-tag található, egy négy évre választott nemzeti összekötő dolgozik, aki segíti az EARLI tevékenységét az adott országban, új tagokat toboroz és a Hírlevélen keresztül beszámol az eredményekről. Az új magyarországi National Correspondent 1997 novembere óta *Molnár Edit Katalin* (molnár@edpsy.u-szeged.hu).

A konferenciák keretében tartott tagsági gyűlésen kerül sor az EARLI díjainak átadására. Az „Ouvre”-díjat a társaság életében és a nemzetközi tudományos közéletben kiemelkedő szerepet játszó tagok kaphatják. A díjat először az athéni konferencián adta ki a szövetség, az első díjazott a társaság alapító elnöke, *Erik de Corte*, és a szervezet megalakulásában jelentős érdemeket szerzett stanfordi professzor, *Richard Snow* volt. Ugyancsak ott adták át első alkalommal a „Kiváló Publikáció”-díjat is. Ezt a díjat legfeljebb négy EARLI-tag kaphatja meg kétévenként. Azokat a publikációkat jelölhetik erre a díjra a tagok, amelyek a konferenciát megelőző két évben jelentek meg. A jelölt tanulmányokat a kétévente megújuló Tudományos Bizottság tagjai értékelik, pontozzák egymástól függetlenül, s egy előre meghatározott szempontrendszer szerint. Csak a Social Science Citation Indexben regisztrált nemzetközi folyóiratban megjelent cikkeket lehet a díjra jelölni.

Az EARLI ma már nagy szervezetnek számít, hiszen negyvennégy országból ezerszáz tagja van, de továbbra is törekszik új tagok felvételére, különös figyelmet fordítva a közép- és kelet-európai országokban élő kutatók csatlakozására. Az utóbbi években nagy hangsúlyt fektetnek a diákok megnyerésére is. Számukra, akár csak a nem európai tagok számára, kedvezményes tagdíjat biztosítanak. Ahhoz,

hogyan valaki az EARLI teljes jogú tagja lehessen, az alábbi feltételek közül legalább egynek meg kell felelnie. Rendelkeznie kell egy felsőfokú diplomával, master vagy doktori fokozattal, illetve a tanítás, tanulás fejlesztésével foglalkozó szakembernek kell lennie. A diákok közül azok lehetnek tagok, akik megfelelő doktori, master vagy felsőfokú alapképzésben vesznek részt és témavezető támogatja belépésüket. A minőség megtartása érdekében az EARLI azt tervezi, hogy a jövőben a jelentkezőknek az említett feltételek teljesítése mellett egy EARLI-tag ajánlását is meg kell szereznük.

Az utóbbi években a diákok száma jelentős mértékben növekedett, jelenleg százhatvan, a pedagógiai kutatások iránt érdeklődő PhD hallgató tagja van az EARLI-nek. A nijmegeni konferencián merült fel először az a gondolat, hogy a PhD hallgatók és a doktori fokozatot fris-

sen megszerzett fiatal kutatók az EARLI-n belül létrehozzák saját szervezetüket. Az athéni konferencián már meg is jelent ez a csoport, ugyanis a tanácskozást megelőző napon megszervezték a „kutató diákok napját” (Research Student’s Day), a különböző konferencia-műfajok (fórum, workshop) keretében, neves kutatók közreműködésével ekkor osztották meg egymással munkájuk tapasztalatait, nehézségeit, dilemmáit, illetve három témakörben (kommunikáció, metakogníció, tanulási környezet) kilenc diák tartott előadást, bemutatóval eddigi eredményeit.

Az EARLI nemzetközi elismertségét, súlyát többek között az is jelzi, hogy az AERA, az Amerikai Pedagógiai Kutatók Szervezete (American Educational Research Association) rendszeresen felkéri arra, hogy tanácskozásain szimpóziumot szervezzen.

Korom Erzsébet

Az EARLI-konferenciák szerepe a tudományos életben

A tudományos tanácskozások a kutatás egyik fő szervezeti keretévé váltak. Nemcsak a kutatási eredmények, információk elsődleges bírálatát, megvitatását, szűrését és gyors áramlását végzik el, hanem lehetőséget nyújtanak a személyes szakmai kapcsolatok kialakítására és ápolására is. A „tudományos” jelző a konferenciák egy sajátos formájára utal, amely ma már feltétlenül magában foglal egy általában több szintű bírálati eljárást, kontroll mechanizmust is. (Erre utal a tanácskozásokkal, illetve konferenciaanyagokkal kapcsolatban gyakran használt „lektorált”, referred, reviewed jelző.) A konferenciára beküldött anyagokat először bírálók véleményezik és ennek alapján kerül sor elfogadásukra vagy elutasításukra. A rendezvényen való megjelenés, előadás így már eleve egy bizonyos szakmai színvonalnak való megfelelést jelent. A különböző üléseken lehetőség nyílik további kritikai észrevételekre, tudományos vitákra, a vélemények ütköztetésére is, így az eredmények további szelekción, szűrésen mennek keresztül, míg végül sor kerül folyóiratokban, esetleg könyvfejezetekként való publikálásukra.

A tudományos ismeretek áramlása a monográfiákon, folyóiratok cikkein keresztül meglehetősen lassú, a bírálati rendszer és a különböző technikai okok miatt nem ritkán egy-két év az átfutási idő. Egy-egy tanácskozáson egyszerre,

egy időben több folyóiratnyi publikáció kap nyilvánosságot, a visszajelzések azonnali lehetőségével.

A tudományos társaságok által szervezett tanácskozások szakmai programjaért az adott társaság felelős. A pedagógiai kutatá-